

Gymnázium
Školská 2, 018 41, Dubnica nad Váhom

STREDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

č. odboru: 05 – Geovedy: geológia, geografia, geodézia

Rozvoj mikroregiónu Teplička v oblasti cestovného ruchu

2011

Omšenie

Riešiteľ:

Lenka Horňáková

ročník štúdia: **tretí**

Gymnázium
Školská 2, 018 41, Dubnica nad Váhom

STREDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

č. odboru: 05 – Geovedy: geológia, geografia, geodézia

Rozvoj mikroregiónu Teplička v oblasti cestovného ruchu

2011

Omšenie

Riešiteľ:

Lenka Horňáková

ročník štúdia: **tretí**

Konzultant:

PaedDr. Elena Sýkorová

Čestné prehlásenie

Čestne prehlasujem, že prácu Stredoškolskej odbornej činnosti som vypracovala samostatne, s použitím uvedenej literatúry a iných podkladových materiálov, a práca nie je súčasťou ani kópiou žiadnej inej práce.

Dátum:31.1.2011

Lenka Horňáková

PodĎakovanie

Moja vďaka patrí pani profesorke PaedDr. Elene Sýkorovej za konzultácie a rady, pánovi Danielovi Pavlačkovi za pomoc a konzultácie v oblasti mikroregiónu Teplička a všetkým, ktorí mi akokoľvek pomohli pri písaní tejto práce.

Obsah

Úvod	4
1. Metodika	5
2. Teoretické východiská	6
3. Trenčiansky kraj	7
3.1 Stručná charakteristika Trenčianskeho kraja	7
4. Mikroregión Teplička	9
4.1 Poloha a rozloha	9
4.2 Prírodné pomery	9
4.2.1 Povrchové jednotky	10
4.2.2 Klimatické pomery	11
4.2.3 Hydrologické pomery	11
4.2.4 Rastlinstvo	12
4.2.5 Živočíšstvo	14
4.2.6 Pôdy	15
4.3 Obyvateľstvo a história obcí	15
4.4 Miestna akčná skupina	16
5. Perspektívy rozvoja cestovného ruchu MT	17
5.1 Predpoklady pre rozvoj CR v mikroregióne Teplička	17
5.2 Návrh cyklotrasy spojenej s prehliadkou prírodných a kult. pamiatok MT	18
6. Výsledky práce	24
7. Záver	25

Zoznam použitej literatúry

Prílohy

Úvod

Slovensko, krajina, ktorú zaraďujeme k menším na svete. Avšak krajina, ktorá ponúka nesmierne bohatstvo z prírodného hľadiska. V každom regióne, kraji, okrese, ba i len v malej dedinke nachádzame prírodné útvary, ktoré dokážu uchvátiť každého.

Musíme si však uvedomiť, že Slovensko zďaleka nie je krajinou, ktorá by svojimi krásami lákala turistov. Pýtame sa prečo. Prečo nie sú u nás rovnako atraktívne všetky časti Slovenska, ale len naše veľhory a hlavné mesto? Prečo ľudia nevyhľadávajú menej známe obce? Tu sa dostávame k problému informatizácie. Menšie obce, i napriek tomu, že majú čo ponúknuť, nevedia využiť internet a podobné zdroje na to, aby ukázali svetu svoje prírodné, alebo kultúrne zaujímavosti.

Jedným zo spôsobov, ako sa priblížiť k lepšej informatizácii je vytváranie menších skupín – mikroregiónov, prostredníctvom ktorých sa obce dokážu jednoduchšie zviditeľniť. Avšak ani toto nie je také jednoduché ako sa zdá. Tento a mnohé ďalšie dôvody viedli k tvorbe tejto práce. Cieľom je ukázať, ako obce prostredníctvom mikroregiónu môžu ukázať svoje zaujímavosti, ako sa môžu ako celok zviditeľniť.

Práca je zameraná na mikroregión Teplička. Hlavným cieľom práce je vytvorenie kompletnej charakteristiky mikroregiónu z fyzicko-geografického hľadiska, v ktorej budú skompletizované všetky doteraz známe informácie o mikroregióne. Medzi ďalšie priority patrí vytvorenie cyklotrasy spojenej s prehliadkou prírodných a kultúrnych zaujímavostí mikroregiónu, ktorá bude prechádzať všetkými obcami mikroregiónu Teplička. Cyklotrasa bude doplnená fotodokumentáciou a rozšíri webovú stránku mikroregiónu, čo značne dopomôže k väčšej informovanosti turistov i obyvateľov.

1. Metodika

V úvodnej časti tejto práce sa stretávame so všeobecnou charakteristikou a teoretickými poznatkami o Trenčianskom samosprávnom kraji.

Prvou hlavnou časťou práce je kompletná charakteristika mikroregiónu Teplička, ktorá bola vytvorená na základe štúdia literatúry jednotlivých obcí mikroregiónu. Za účelom získania čo najväčšieho množstva informácií, sme navštívili Verejnú knižnicu Michala Rešetku v Trenčíne, taktiež obecné úrady jednotlivých obcí. Informácie použité vo fyzicko-geografickej charakteristike mikroregiónu sme získavali i z rozhovorov so spoluobčanmi.

Druhá časť je tvorená návrhom cyklotrasy spojenej s prehliadkou prírodných a kultúrnych zaujímavostí mikroregiónu. K vytvoreniu cyklotrasy viedli niekoľko mesačné terénne práce, pri ktorých sa skúmal terén, ktorým cyklotrasa vedie.

Práca je doplnená o fotodokumentáciu a videozáznam, ktoré vznikli spracovaním materiálu.

2. Teoretické východiská

Prvá písomná zmienka o obci Trenčianska Teplá, ako existujúcej obci, pochádza z roku 1355, ako sa uvádza v chotárnej listine obce Omšenie, listiny z roku 1247 a 1265 spomínajú obec Trenčiansku Teplú už ako osadu.

V meste Trenčianske Teplice je zaznamenaná prvá písomná zmienka v roku 1247, ako o prameňoch. Túto existenciu dosvedčujú metačné listiny.

Obec Omšenie sa prvýkrát spomína v roku 1332, nachádzame v cirkevných písomnostiach.

Približne o dvadsať rokov neskôr, v roku 1355, je tiež v cirkevných písomnostiach datovaná obec Dolná Poruba.

Jozef Karlík vo svojom diele venovanom obci Trenčianska Teplá, rozoberá históriu Trenčianskej Teplej od najstarších zmienok až po súčasnosť. Dielo sa taktiež venuje charakteristike z fyzicko-geografického hľadiska. K 635. výročiu obce Trenčianska Teplá, bola v roku 1990 vydaná monografia Trenčianskej Teplej. Jej autorom je Jozef Šandorfi, ktorý v diele rozoberá predovšetkým ľudové zvyky v minulosti.

Mesto Trenčianske Teplice, predovšetkým však kúpele, rozoberá vo svojom diele s názvom Trenčianske Teplice Ján Šipoš. Venuje sa tu rozsiahlej histórii svetoznámych kúpeľov.

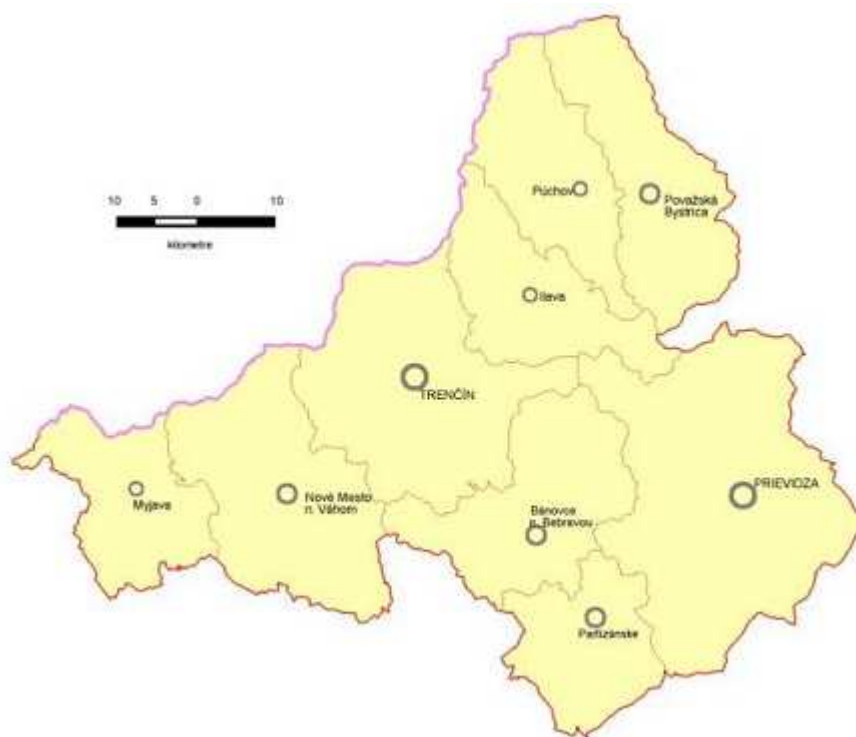
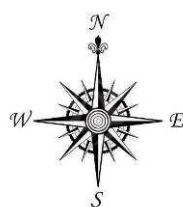
K 670. výročiu obce Omšenie vydal kolektív autorov (Ličková, Púčeková, Malová) monografiu obce Omšenie, v ktorej opisujú históriu obce, avšak nachádzame i povesti, cirkevné a kultúrne zvyklosti.

Obecný úrad Dolná Poruba k 650. výročiu obce vydal leták, so stručnými informáciami o obci Dolná Poruba.

3. Trenčiansky kraj

3.1 Stručná charakteristika Trenčianskeho kraja

Trenčiansky kraj, ktorý svojou rozlohou patrí medzi menšie kraje, sa nachádza v západnej časti Slovenska. Susedí s piatimi krajmi, z ktorých jeden sa nachádza v Českej republike. Zo severovýchodnej strany susedí so Žilinským krajom, na východe zdieľa hranicu s Banskobystrickým krajom, z juhu je ohraničený Nitrianskym a Trnavským krajom. Prírodnú hranicu zo západnej strany so Zlínskym krajom tvoria Biele Karpaty, ktoré sú súčasne hranicou medzi Českou a Slovenskou republikou.

Mapa č. 1:
Trenčiansky kraj
Zdroj:
www.czso.cz

Reliéf na území Trenčianskeho kraja je členitý, prevažne hornatý na severe, na juhu zasahuje Podunajská pahorkatina. Kraj vertikálne na dve časti rozdeľuje rieka Váh. V západnej časti sa rozprestiera pohorie Biele Karpaty. Vo východnej časti nachádzame pohoria Považský Inovec, Strážovské a Súľovské vrchy. Do územia Trenčianskeho kraja zasahujú výbežky Malej Fatry, Žiaru, Kremnických vrchov, Vtáčnika a Tribeča.

Kraj svojou rozlohou dosahuje 4501,9 km², počet obyvateľov však za posledné roky klesá. K 31.12. 2009 bolo zaznamenaných 599 214 obyvateľov (www.statistics.sk). Svojou rozlohou zaberá 9,2% územia Slovenska. Vzhľadom na hornatý povrch je obyvateľstvo rozmiestnené nerovnomerne a sústredené do 267 obcí, z ktorých 18 nesie štatút mesto. Priemerná hustota zaľudnenia je 133,1 obyv./km², z ktorého 51% predstavuje podiel žien

a 48% podiel mužov.

Hlavným kultúrnym, správnym a ekonomickým centrom stredného Považia s mnohými historickými a kultúrnymi pamiatkami je mesto Trenčín. Toto mesto je nielen krajským, ale aj okresným mestom okresu Trenčín, jedného z deviatich okresov Trenčianskeho kraja (Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín).

Z hospodárskeho hľadiska rozdeľujeme kraj na Považie a Ponitrie, ktoré oddeľuje Považský Inovec. Horná Nitra je jednou z najvýznamnejších baníckych oblastí Slovenska (Hornonitrianske bane Prievidza). Dominantami Považia sú strojársky (ZŤS a ZVS Dubnica), gumárenský (MATADOR Púchov), elektrotechnický (LEONI, DELTA), odevný (MAKYTA Púchov), sklársky (VETROPACK Nemšová, RONA Lednické Rovne), drevospracujúci, chemický (Novácke chemické závody), potravinársky priemysel a výroba elektrickej energie (Nimnica, Nováky).

Trenčiansky kraj poskytuje aktívny oddych v lete i v zime. Medzi letné aktivity, ktoré Trenčiansky kraj ponúka patria: kúpaliská (Grand bazén Trenčianske Teplice, Čajka Bojnice, Pažiť Bánovce nad Bebravou, Trenčín, Chalmová, Malé Bielice), vodné nádrže (Zelená voda Nové Mesto nad Váhom, Dubník Stará Turá, Nitrianske Rudno, Nosice Nimnica), ktoré poskytujú priestor na surfing, jachting, člnkovanie, kanoistiku, windsurfing alebo vodný motorizmus, ďalšími aktivitami sú jazda na koni, motocyklové preteky, preteky v motorovom i bezmotorovom lietaní, cykloturistika, paragliding, horolezectvo, skalolezectvo, tenisové kurty a squashové haly. Hlavnou zimnou aktivitou, ktorú návštevníci, ale i obyvatelia využívajú je lyžovanie, vo viacerých zimných strediskách: Homôlka, Čertov, Mojtín, Lysá pod Makytou a i.

4. Mikroregión Teplička

4.1 Poloha a rozloha

Mikroregión Teplička sa rozprestiera v strednej časti Trenčianskeho kraja, v okrese Trenčín, okolo kúpeľného mesta Trenčianske Teplice. Územie mikroregiónu tvoria katastre obcí Dolná Poruba, Omšenie, Trenčianske Teplice a Trenčianska Teplá. Mikroregiónom preteká potok Teplička, popri ktorom sa tiahne trenčiansko-teplická kotlina, ktorú v jednotlivých obciach mikroregiónu rozčleňujeme na Porubskú brázdu, Omšenskú kotlinu a Teplickú dolinu. Mikroregión Teplička leží v Strážovských vrchoch. Územie je prevažne hornaté, tvorené Trenčianskou vrchovinou, predovšetkým v juhozápadnej časti, na ktorú nadväzuje Teplická vrchovina.

Obr. č. 1: Znáozornenie mikroregiónu

Teplička (MT)

zdroj: spracované autorom podľa automapy Slovenskej republiky 2008

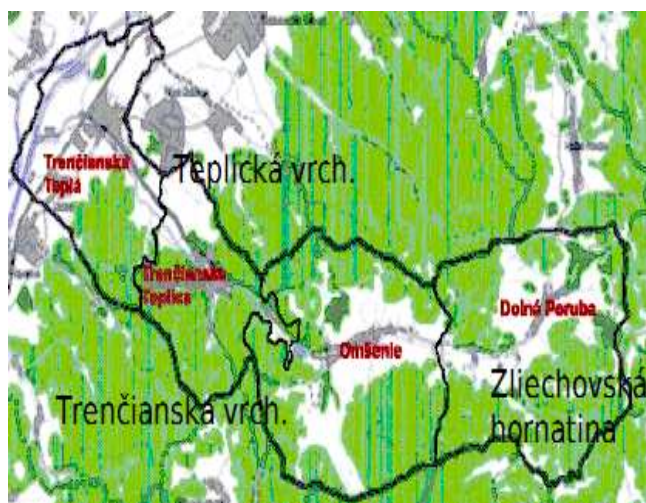

Mikroregión svojou rozlohou dosahuje 72,6311 km², pričom katastre obcí jednotlivo majú rozlohu: Dolná Poruba 22,6883 km², Omšenie 24,3609 km², Trenčianske Teplice 10,4494 km², Trenčianska Teplá 15,1325 km².

Poloha mikroregiónu vzhľadom na infraštruktúru je veľmi výhodná, vzhľadom na štátnu cestu I/61, smer Trenčín-Žilina, ktorá prechádza Trenčianskou Teplou. Trenčianske Teplice s Trenčianskou Teplou spája cesta II. triedy II/516. Trenčianske Teplice s Omšením, ako aj Omšenie s Dolnou Porubou spája cesta III. triedy III/5161. Táto cesta končí v obci Dolná Poruba.

4.2 Prírodné pomery

Mikroregión Teplička sa nachádza v už spomínaných Strážovských vrchoch, presnejšie v časti Trenčianska vrchovina. Hlavný smer tvorí 17 kilometrov dlhá dolina Tepličky, ktorá je zo severu obklopaná Teplickou vrchovinou, z juhu do nej zasahuje Trenčianska vrchovina a z východu a juhovýchodu je obklopaná Zliechovskou hornatinou.

Obr. č. 2: Pohoria obklopujúce MT;
zdroj: spracované autorom podľa MAS MT

4.2.1 Povrchové jednotky

Z geomorfologického hľadiska sa na území daného mikroregiónu nachádza niekoľko pahorkov, ktoré tvorí Trenčianska vrchovina jeden zo štyroch podcelkov nejednotných Strážovských vrchov (Malá Magura, Nitrické vrchy, Trenčianska vrchovina, Zliechovská hornatina). Nachádza sa v ich južnej časti.

V rámci MT sa začínajú rozprestierať od vodnej nádrže Baračka. Pokračuje popri ľavom pobreží Tepličky, cez Malý a Veľký Klepáč (575 m), ktoré sú súčasťou Machnáča (567 m). Ďalej prechádza cez Ivaničkovec (599), nasleduje Rakytová, z ktorej prechádza do Čvirgovca. Dolina Trenčianskej vrchoviny vyúsťuje do stredného Považia.

Teplická vrchovina je jednou zo šiestich častí Trenčianskej vrchoviny (Butkovská brázda, Butkovské bradlá, Hoľazne, Ostrý, Porubská brázda a Teplická vrchovina). Leží v jej severnej časti.

Vrchovina sa začína Omšenskou Babou (669 m), po ktorej nasledujú dve mohutné steny Kamenných vrát (620 m), ktoré obklopujú chatársku osadu Kamenica. Pokračuje cez omšenský Ostrý vrch (468 m), odkiaľ prechádza do vrchov Dedovec (545 m) a Kráľovec (575 m). Pásмо Teplíckej vrchoviny končí nad Veľkým Kolačínom.

Podobne ako Trenčianska vrchovina, aj Zliechovská hornatina je jednou z častí Strážovských vrchov. Rozprestiera sa v ich strednej časti.

V mikroregióne Teplička tvorí Zliechovskú hornatinu predovšetkým zložitý masív vrchov Žihľavník – Baske (925 a 955 m). Tento masív ohraničuje najmä Omšenskú kotlinu, nad ktorou sa týčia jeho skalnaté výbežky.

4.2.2 Klimatické pomery

Klíma v MT je výrazne ovplyvňovaná reliéfom a nadmorskou výškou. Trenčianska Teplá spolu s Trenčianskymi Teplicami, ktoré majú nižšie polohy, majú teplejšiu kotlinovú klímu s priemernou ročnou teplotou približne 10 °C. Priemerné januárové teploty dosahujú od -2 °C do 4 °C, v júli sa priemerne otepľuje na 18,5 °C až 20 °C. Ročný úhrn zrážok v tejto oblasti mikroregiónu je 600-700 mm.

Vo vyšších oblastiach mikroregiónu, kde spadá aj Omšenie a Dolná Poruba, sa stretávame s mierne teplou kotlinovou klímou. Priemerná ročná teplota predstavuje 8,5 °C. V januári sa priemerné teploty pohybujú okolo -2,5 °C až 2 °C, v júli od 17 °C do 18 °C. Ročný úhrn zrážok dosahuje 600-800 mm.

Neobývané katastre obcí, ktoré ležia vo vysokých polohách, majú horskú klímu s priemernou ročnou teplotou vzduchu 6 °C. Januárové teploty dosahujú -6 °C až -4 °C. V júli sa priemerne oteplí na 16 °C až 17 °C. Ročný úhrn zrážok predstavuje 800-900 mm.

Dní v roku, v ktorých teploty sú vyššie ako 0 °C, je priemerne 269, dní s mrazom je približne 69 a letných dní s priemernou teplotou nad 15 °C je 53. Na území mikroregiónu ročne spadne priemerne 839 mm. Vetry majú západný a severozápadný smer.

4.2.3 Hydrologické pomery

Hlavným tokom mikroregiónu je potok Teplička. Potok Teplička pramení v Zliechovskej hornatine pod Kamencom, ktorý dosahuje nadmorskú výšku 688 metrov. Preteká medzi vrchmi Žihľavník – Baske a Hoľazne, cez Dolnú Porubu, smerom k Omšeniu. V Omšení vytvorila Teplička v minulosti eróziu Omšenskú kotlinu. V smere jej prúdenia do Trenčianskych Teplíc sa vlieva do umelej nádrže, zvanej aj vodná nádrž Baračka. Pokračuje smerom na západ, preteká Trenčianskoteplickým prielomom v Trenčianskych Tepliciach, kde je zohrievaná termálnymi prameňmi. Ku koncu prechádza Trenčianskou Teplou, v ktorej nabera juhozápadný smer a vlieva sa do Váhu. Celá jej trasa od prameňa až po vyústenie do Váhu meria dvadsaťpäť kilometrov a tristo metrov. Prítokmi Tepličky sú potok Kamenica (pravostranný prítok) a potok Machnáč (ľavostranný prítok).

Katastrom obce Trenčianska Teplá preteká aj rieka Váh, ktorá je najdlhšou riekou Slovenskej republiky. Jej dĺžka v Trenčianskej Teplej je približne 800 m. Priemerný prietok je okolo 140 m³/s.

V katastri obce Omšenie sa nachádza aj umelo vytvorená vodná nádrž Baračka, ktorá

vznikla ohradením toku Tepličky. Svojím objemom dosahuje 0,306 mil. m³, pričom jej rozloha je 9,36 ha. Cieľom vytvorenia tejto vodnej nádrže bola regulácia vody, vzhľadom na časté záplavy v minulosti. Kvalita vody od roku 1987 dosahuje III.-IV. triedu čistoty, ktorá neumožňuje kúpanie. Znečistenie je spôsobené splaškovými vodami, ktoré sú odvodňované z Dolnej Poruby a Omšenia, kde nie je vybudovaná kanalizácia. Priehrada sa využíva na rekreačno-športové účely, rybolov. Umožňuje tiež nadlepšovanie prietokov pre ekologické a hospodárske účely.

Zásobovanie pitnou vodou v mikroregióne zabezpečujú zdroje podzemnej vody, ktorej pramene sa nachádzajú v Dolnej Porube a Omšení (Brodky, U Suchých, Biele Brodky, Omšenie – Laštek I a II, Kráľovec I a II, Orňany).

4.2.4 Rastlinstvo

Na území mikroregiónu Teplička sa vyskytujú rastliny teplomilné, avšak aj vysokohorské. Sú obklopené vápencovými útvarmi, ktoré ovplyvňovali flóru predovšetkým v minulosti. Na flóru MT tiež vplýva orientácia Strážovských vrchov.

Najrozšírenejšími spoločenstvami sú spoločenstvá trávnaté, v ktorých prevládajú rastliny teplomilné. Hlavnými predstaviteľmi sú kostrava tvrdá (*Festuca pallens*) a ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*).

OBR č.3 a č.4:zľava: *Festuca pallens*, *Sesleria albicans*; zdroj: google.sk

Značná časť rastlínstva sa nachádza popri brehoch Tepličky. Rozprestierajú sa na nich trsy ostrice metlinatej (*Carex paniculata*), popri ktorých rastie páperník úzkolistý a tiež páperník širokolistý (*Eriophorum angustifolium*, *latifolium*). Charakteristickými druhmi sú tiež pálka širokolistá (*Typha latifolia*), iskerník zlatožltý (*Ranunculus auricomus*) a pakost močiarny (*Geranium palustre*).

OBR č. 5, 6, 7:

zľava:

Geranium
palustre, *Carex*
paniculata,
Eriophorum
angustifolium;
zdroj: google.sk

Vo vyššie položených bodoch, predovšetkým na Žihľavníku, Omšenskej Babe, Klepáči alebo Dedovci, nachádzame rastliny ako: fialka dvojvetá (*Viola biflora*), klinček včasný (*Dianthus praecox* subsp. *Lumnitzeri*), kostrava tatranská (*Festuca tatrae*), všivec praslenatý (*Pedicularis verticillata*), alebo slezinník červený (*Asplenium trichomanes*).

OBR č. 8, 9, 10:

zľava: *Viola biflora*,

Pedicularis

verticillata,

Asplenium

trichomanes; zdroj:

google.sk

4.2.5 Živočíšstvo

Rovnako ako aj flóra, i fauna Strážovských vrchov je veľmi rozmanitá. Nachádzame viaceré druhy cicavcov, vtákov, ale aj chránené živočíšne druhy.

K typickým druhom hmyzu patrí modlivka zelená (*Mantis religiosa*). Obojživelníky zastupuje skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*). Rozšírený je výskyt plazov, napr. jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), vretenica obyčajná (*Vipera berus*) a užovka stromová (*Zamenis longissima*). Z cicavcov je rozšírená najmä jelenia a srnčia zver, ktorá sa v poslednej dobe sťahuje nižšie, bližšie k ľudským obydliam. Cicavce ďalej zastupuje krt obyčajný (*Talpa europae*), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), sviňa divá (*Sus scrofa*) a kuna skalná i lesná (*Martes foina*, *martes*).

OBR č. 11, 12, 13, 14:
zľava hore: *Mantis religiosa*,
Pelophylax esculentus,
Lacerta agilis, *Sus scrofa*
zdroj: google.sk

V mikroregióně Teplice nachádzame množstvo rozmanitých druhov vtákov, napr. sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), sova obyčajná (*Strix aluco*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), vrana čierna (*Corvus corone*), vrabec poľný (*Passer montanus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*).

OBR. č. 15, 16, 17: zľava: Parus caeruleus, Passer montanus, Buteo buteo; zdroj: google.sk

V katastroch obcí Dolná Poruba a Omšenie, bolo zriadené Chránené vtáčie územie (CHVU) Strážovské vrchy, na základe sústavy chránených území členských štátov Európskej únie Natura 2000.

4.2.6 Pôdy

Pôdu v mikroregióne rozdeľujeme na dve skupiny pôd: horské pôdy a pôdy nížin a riečnych alúvií. Najrozšírenejším pôdnym druhom sú piesočnato-hlinité pôdy. Okrem nich tiež nachádzame skeletnaté pôdy, ktoré prevládajú v Trenčianskej Teplej poblíž Váhu. Katastrom Trenčianskej Teplej i Trenčianskych Teplíc sa tiahne hrubý pás hnedozemí. V horských oblastiach prevládajú pôdy renziny a ílovito-hlinité pôdy. Okrem spomínaných druhov sa vyskytujú tiež pôdy nivné, oglejené a mačínové pôdy, luvizeme a pseudogleje.

V MT sa vyskytuje aj orná pôda, avšak z hľadiska produkčnosti sa zaraďuje medzi pôdy s nízkym produkčným potenciálom.

Grafy s využitím poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy nachádzame v prílohe 4.2.9.

4.3 Obyvateľstvo a história obcí

Počet obyvateľov mikroregiónu Teplička, bol k 1.1. 2006 10980 obyvateľov. Priemerná hustota dosahuje hodnotu 151,17 obyv./km². Obyvateľstvo je najviac sústredené v Trenčianskych Tepliciach, kde žije 4281 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 409,67 obyv./km². Naopak, najmenej ľudí žije v obci Dolná Poruba, 832 obyvateľov. Táto obec dosahuje aj najmenšiu hustotu zaľudnenia zo všetkých obcí, 36,68 obyv./km². Obec

Trenčianska Teplá má 3914 obyvateľov a jej priemerná hustota zaľudnenia je 258,69 obyv./km². V obci Omšenie žije 1953 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 79,55 obyv./km².

Grafy s národnostným a náboženským zložením obyvateľstva mikroregiónu Teplička, taktiež graf ekonomického zloženia obyvateľstva nachádzame v prílohe 4.3.

Každá obec má svoju históriu. A práve to ju robí výnimočnou. Svojou históriou sa odlišuje od iných obcí. Na základe histórie vieme, kde žijeme. Každý obyvateľ by mal poznať históriu svojich predkov a obce. Aby však o histórii mikroregiónu vedeli viac i turisti, bola umiestnená história jednotlivých obcí na webovej stránke mikroregiónu.

Viac o histórii obcí môžeme nájsť v prílohe 4.4.

4.4 Miestna akčná skupina mikroregiónu Teplička

Dňa 9.11.2007 vznikla v meste Trenčianske Teplice Miestna akčná skupina mikroregiónu Teplička (MAS MT). Vznikla za účelom poskytovania služieb všetkým sektorom a inštitúciám, ktoré sa nachádzajú na území MT. Hlavnou úlohou MAS MT je prijímať výzvy z ministerstva poľnohospodárstva a sprostredkovať ich obciam, ktoré na základe rozvoja mikroregiónu vypracujú projekty, ktoré môžu získať finančnú čiastku na zrealizovanie daného projektu.

5. Perspektívy rozvoja cestovného ruchu v MT

5.1 Predpoklady pre rozvoj CR v mikroregióne Teplička

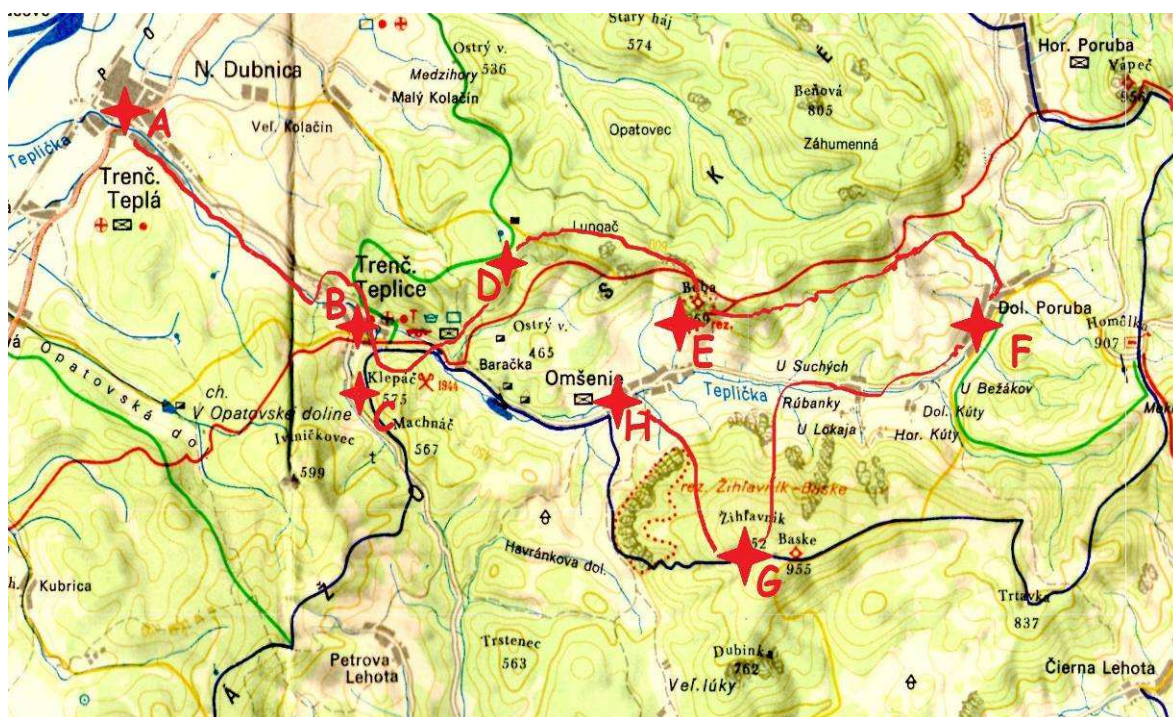
K rozsiahlemu rozvoju CR na území MT prispieva fakt, že v centre mikroregiónu sa nachádzajú svetoznáme kúpele Trenčianske Teplice, ktoré sú permanentne navštevované turistami nielen zo Slovenska, ale aj zo zahraničných krajín, napr., Nemecko, Rakúsko, Česká republika, Turecko a i. Ďalším významným bodom, napomáhajúcim CR je zimné lyžiarske stredisko Homôlka, ktoré je vzdialené od Dolnej Poruby necelé tri kilometre chôdze. Toto stredisko rozhodne nedosahuje také lyžiarske podmienky, aké nachádzame v známejších strediskách, avšak popri iných aktivitách je príjemným spestrením. K rozvoju cestovného ruchu v minulosti rozhodne prispievalo aj kúpalisko Zelená žaba, ktoré skončilo svoju prevádzku v roku 2000. Dodnes patrí k známym architektonickým skvostom a je obdivované turistami, i keď len spoza deravého plotu.

Medzi nežiaduce aktivity v rámci mikroregiónu patrí rozsiahla výstavba. Výstavba sa dotýka predovšetkým Trenčianskych Teplíc, keďže majitelia kúpeľov chcú ponúkať svojim hosťom čoraz modernejšie ubytovanie. Rekonštrukcia sa práve dokončuje v jednom z najväčších trenčianskoteplických hotelov v hoteli PAX. Mesto Trenčianske Teplice tiež v lete roku 2010 začalo s rekonštrukciou hlavného námestia. Táto rozsiahla rekonštrukcia značne obmedzila pohyb návštevníkov mesta, obyvateľov i pacientov po pešej zóne. Spomenieme tiež rekultiváciu skládky Kaňová, ktorá sa nachádza po ľavej strane cesty z Trenčianskej Teplej do Trenčianskych Teplíc, ktorá bola z finančných dôvodov dočasne pozastavená.

Bola by škoda nespomenúť krásy, ktoré mikroregión ponúka a ktoré by v značnej miere mohli dopomôcť k jeho rozvoju. Myslené sú predovšetkým prírodné a kultúrne pamiatky, v rámci prehliadky ktorých bola vytvorená i cyklotrasa.

5.2 Návrh cyklotrasy spojenej s prehliadkou prírodných a kultúrnych pamiatok MT

K spôsob rozvoja cestovného ruchu v mikroregióne rozhodne patrí cyklotrasa, ktorá oboznámi turistov so všetkými krásami, ktoré mikroregión ponúka. Cyklotrasa slúži predovšetkým turistom, ktorí obľubujú športové aktivity. Časť, poprípadne celú cyklotrasu môžu prejsť i turisti uprednostňujúci pešiu turistiku. Pri návrhu cyklotrasy zohľadňujeme dĺžku a náročnosť terénu, aby bola prispôsobená i menej zdatným v cykloturistike. Navrhovaný okruh trasy meria približne 70 km, dĺžka je však alternatívna vzhľadom na rôzne zmeny, ktoré si každý prispôsobí na vlastné možnosti. Cyklotrasa vedie zväčša po lesných cestách, križuje sa však i s asfaltovou cestou. Priemerný turista prejde trasou približne za 5-6 hodín, taktiež čas závisí od možných prestávok. Na trase nachádzame osem hlavných zastávok a to v Trenčianskej Teplej (štart a zastávka A), Trenčianskych Tepliciach (B), Klepáč (C), Kamenica (D), Omšenská Baba (E), Dolná Poruba (F), Žihľavník-Baske (G), Omšenie (cieľ a zastávka H).

Obr. č. 18: Mapa navrhovanej cyklotrasy; zdroj: spracované autorom podľa mapy okolia Trenčianskych Teplíc

ZASTÁVKA A (štart cyklotrasy): obec Trenčianska Teplá. Obec predstavuje významnú dopravnú križovatku. Najväčšou dominantou obce je rímskokatolícky kostol sv. Matúša, pochádzajúci z roku 1733. Postavený je v barokovom slohu.

Obr. č. 19: Kostol sv. Matúša; zdroj: google.sk

ZASTÁVKA B: mesto Trenčianske Teplice. Trenčianske Teplice sú známe predovšetkým kúpeľníctvom. Avšak ponúkajú i množstvo iných zaujímavostí.

Jednou z nich je vyhliadka Jeleň, ktorá predstavuje drevenú vyhliadku. Vybudovaná bola na vrchu Grófovec, ktorý sa rozprestiera v severnej časti katastra mesta Trenčianske Teplice. Táto vyhliadka je charakteristická dreveným jeleňom, ktorého rozmery dosahujú približne 2 m na dĺžku a 1,5 m na výšku.

Obr. č. 20, 21: zľava: Drevený jeleň na vyhliadke Jeleň; Výhľad na mesto Trenčianske Teplice z vyhliadky Jeleň; zdroj: autor.

V rámci kultúrnych pamiatok mesta spomenieme kostol sv. Štefana Kráľa – mladý rímsko-katolícky kostolík, ktorý bol vystavaný a vysvätený roku 1888. Nachádza sa neďaleko centra mesta.

Obr. č. 22: Kostol sv. Štefana Kráľa v Trenčianskych Tepliciach; zdroj: google.sk

V kúpeľnom parku mesta nachádzame dva pomníky. Prvý z nich je venovaný obetiam 1. svetovej vojny. Bol vytvorený v roku 1926 Jozefom Pospíšilom. Druhým je pamätník obetiam 2. svetovej vojny – postavený v kúpeľnom parku od roku 1952, nachádza sa na Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok na Slovensku.

Obr. č. 23: Pamätník obetiam 1. sv. vojny; zdroj: google.sk

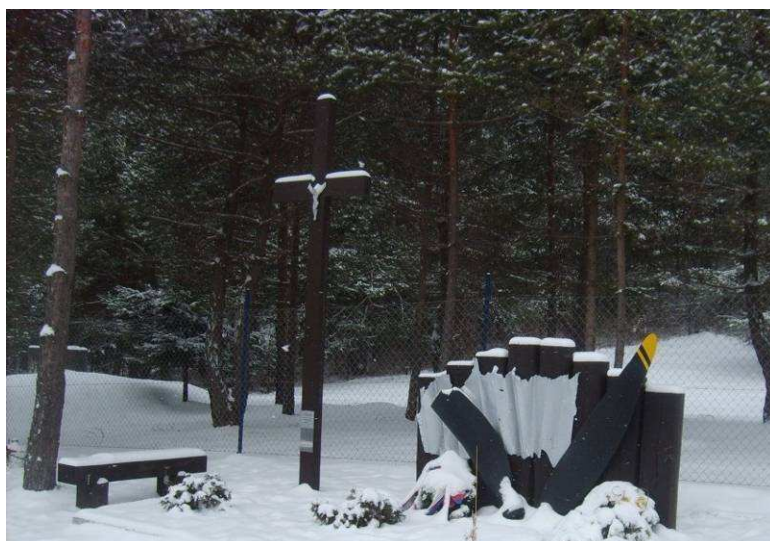
ZASTÁVKA C: vrch Klepáč. Vrch Klepáč sa nachádza na južnej strane Trenčianskych Teplíc. V uplynulom roku tu bola vystavaná drevená vyhliadka, spolu s ďalekohľadom, s ktorým je možné za priaznivého počasia dovidieť do mesta, avšak aj do Trenčianskej Teplej.

Obr. č. 24, 25: zľava: Vyhlíadka na vrchu Klepáč; Výhľad z vrchu Klepáč; zdroj: autor.

ZASTÁVKA D: osada Kamenica. Kamenica je známa chatárska oblasť, významná predovšetkým pamätníkom amerických letcov. Postavený bol v roku 1994 na pamiatku amerického pilota, ktorý tu zahynul v roku 1944.

Obr. č. 26: Pamätník amerických letcov; zdroj: google.sk

ZASTÁVKA E: vrch Omšenská Baba. Vrch týčiaci sa nad obcou Omšenie, opradený mnohými povestami. Dosahuje nadmorskú výšku 667,9 m n. m.. Poskytuje rozhľad na celú okolitú krajinu mikroregiónu. Cesty na Omšenskú Babu vedú z Dolnej Poruby, Dubnice nad Váhom a z Omšenia. Omšenská baba je tiež prírodná rezervácia s piatym stupňom ochrany, ktorá bola vyhlásená v roku 1967. Rozprestiera na ploche 36,12 ha. Ochrana je zameraná predovšetkým na vápencové a dolomitové bralá s vápencovou kvetenou.

Obr. č. 27, 28: zľava: Omšenská Baba; Výhľad na Omšenie z Omšenskej Baby; zdroj: autor.

Medzi zastávkami E a F sa nachádza chránená prírodná rezervácia Pod Homôlkou, ktorá bola vyhlásená v roku 1988 a zaberá rozlohu 7,6 ha. Táto prírodná rezervácia bola vyhlásená z dôvodu ochrany chránených a ohrozených lúčnych rastlín Strážovských vrchov.

ZASTÁVKA F: obec Dolná Poruba. Dolná Poruba poskytuje svojim návštevníkom predovšetkým pohostinstvo. Neďaleko Dolnej Poruby sa nachádza lyžiarske stredisko Homôlka.

ZASTÁVKA G: sústava vrchov Žihľavník-Baske. Dvojvrch pozostávajúci z vrchov Žihľavník a Baske, ktoré sú prirodzene prepojené. Dosahujú maximálnu nadmorskú výšku 955 m. Na vrchu Baske sa nachádza útulovňa, pri ktorej sú ročne organizované stretnutia a posedenia turistov, kde vždy vládne dobrá nálada. Žihľavník – Baske je tiež prírodná rezervácia, ktorá bola vyhlásená v roku 1967. Jej rozloha dosahuje 130,18 ha. Hlavným predmetom ochrany tohto územia je prirodzený zmiešaný porast jedle bielej, buku lesného a javora horského.

Obr. č. 29, 30: zľava: Pohľad na Žihľavník; Výhľad z vrchu Žihľavník-Baske; zdroj:autor

ZASTÁVKA H (cieľ cyklotrasy): obec Omšenie. V obci sa nachádza kostol Narodenia Panny Márie – postavený v 13. storočí, v románskom slohu. Nachádza sa uprostred obce. Vonkajšia stavba kostola je z kameňa. Veža, ktorá je staršia ako samotný kostolík je murovaná, so zvonnicou. V kostole sa nachádza krypta kde bol v roku 1827 pochovaný farár Ignác Lehocký. Ďalšou kultúrnou zaujímavosťou je kaplnka Panny Márie v Omšení postavená obyvateľmi obce v roku 1794 v barokovom štýle, nachádza sa po pravej strane cesty smerom z Omšenia na Trenčianske Teplice. V roku 2000 prešla kompletnou rekonštrukciou.

Obr. č. 31: Kostol Narodenia Panny Márie; zdroj: google.sk

6. Výsledky práce

Mikroregión Teplička sa nachádza v Trenčianskom kraji, okrese Trenčín. Z geografického hľadiska ho obklopuje Trenčianska vrchovina, Teplická vrchovina a Zliechovská hornatina. Rozloha mikroregiónu je 72,6311 km², počet obyvateľov je 10 980. Hustota zaľudnenia sa pohybuje okolo 151,17 obyv./km². Cieľom práce bolo vytvoriť charakteristiku mikroregiónu z fyzicko-geografického hľadiska a prispieť k rozvoju cestovného ruchu.

Výsledky práce:

1. Bola vytvorená kompletná charakteristika mikroregiónu Teplička, vzhľadom na fakt, že o danom mikroregióne neexistuje žiadna kompletná literatúra.
2. Webová stránka mikroregiónu Teplička bola doplnená o charakteristiku mikroregiónu z fyzicko-geografického hľadiska, históriu obcí mikroregiónu a tiež o fotodokumentáciu a stručnú charakteristiku vybraných prírodných a kultúrnych pamiatok mikroregiónu.
3. Bola navrhnutá cyklotrasa, spojená s prehliadkou kultúrnych a prírodných zaujímavostí, súčasťou ktorej je 8 zastávok.

7. Záver

V okolí svetoznámych kúpeľov Trenčianske Teplice bol vytvorený mikroregión Teplička. Avšak krásy, ktoré tento mikroregión ponúka neboli do tejto chvíle prezentované turistom. Do tejto chvíle nebola vytvorená kompletná charakteristika, ktorá by turistom poskytovala náhľad, čo mikroregión ponúka, aké krásy ich čakajú.

Veríme, že výsledky tejto práce, ako vytvorenie charakteristiky mikroregiónu, vyzdvihnutie prírodných a kultúrnych pamiatok, alebo vytvorenie cyklotrasy dopomôžu k väčšej navštevovanosti mikroregiónu, že prilákajú turistov, ktorí radi spoznávajú nové kraje.

Zoznam použitej literatúry

1. Hanušin, J.: Trenčín a okolie. 1. vydanie. Bratislava: Dajama, 2005. 143 s. ISBN 80-89226-02-7
2. Havelková, S., Nemeček M.: Trenčianske Teplice. 1. vydanie. Bratislava: Faber, 2008. 49 s. ISBN 978-80-969954-0-0 3.
3. Karlík, J.: Trenčianska Teplá. 1. vydanie. Banská Bystrica: SCM spol. s r.o., 1994. 162 s. ISBN 80-967205-2-X
4. Ličková, M – Púčeková, V. a Malová M.: Omšenie 1332 – 2002. 1. vydanie. Trenčín: T-expres, 2002. 79 s. ISBN 80-968814-3-4
5. Šandorfi J.: Trenčianska Teplá – 635. výročie prvej písomnej zmienky. 1. vydanie. Trenčín: MsKS Trenčín, 1990. 17 s.
6. Šípoš, J.: Trenčianske Teplice. 1. vydanie. Bratislava: Obzor, 1989. 96 s. ISBN 80-215-0025-5
7. Šmatlák, P.: Monografia Tr. Teplej a Tr. Teplíc. 1. vydanie. Ilavská kníhtlačiareň, 1936. 105 s.

Elektronické pramene

<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=24091>

<http://hn.hnonline.sk/c1-22402660-trenciansky-kraj-region-s-tradicnou-mnohooetvovostou-priemyslu>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Strážovské_vrchy

<http://www.strazovskevrchy.estranky.sk/>

http://www.cojeco.cz/index.php?detail=1&s_lang=2&id_desc=108874&title=Zliechovsk%E1%20hornatina

<http://www.penzionanjel.sk/sport-a-turistika/>

<http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/118>

<http://files.figer.webnode.sk/200000015->

[9893e998e7/Formovanie%20preistorových%20štruktúr%20Strážovských%20vrchov%20vo%20vzťahu%20k%20cestovnému%20ruchu.pdf](http://files.figer.webnode.sk/200000015-9893e998e7/Formovanie%20preistorových%20štruktúr%20Strážovských%20vrchov%20vo%20vzťahu%20k%20cestovnému%20ruchu.pdf)

<http://www.sopsr.sk/strazovskevrchy/botanika.html>

<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=1801>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Tatiana_Korcová

http://sk.wikipedia.org/wiki/Andrej_Bagar

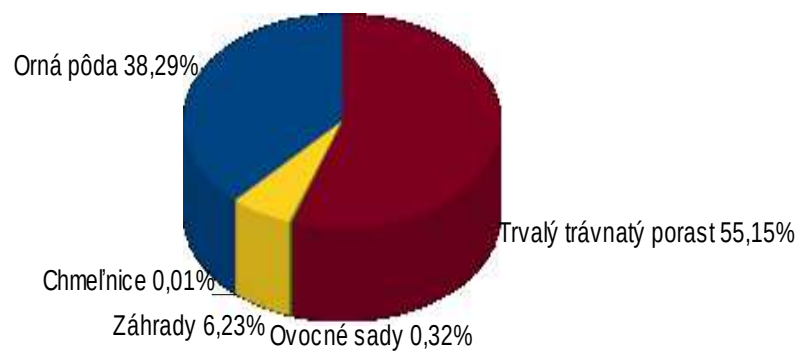
Prílohy

Zoznam príloh:

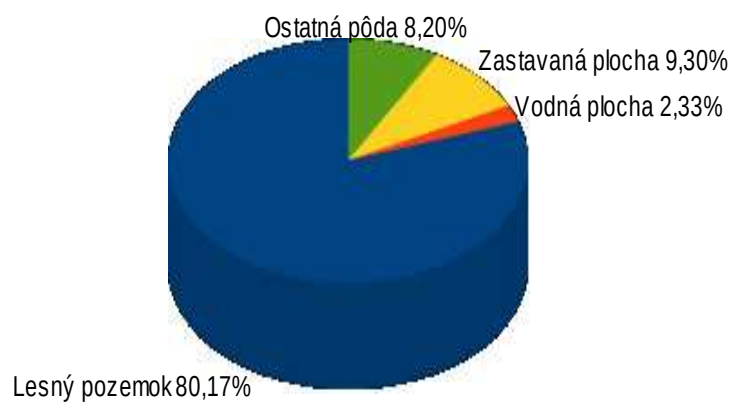
1. Príloha 4.2.9 – Pôdy
2. Príloha 4.3 – Obyvateľstvo
3. Príloha 4.4 – História obcí

1. Príloha 4.2.9 - Pôdy

GRAF č. 1: Graf využitia poľnohospodárskej pôdy na území MT; zdroj: autor podľa MAS MT

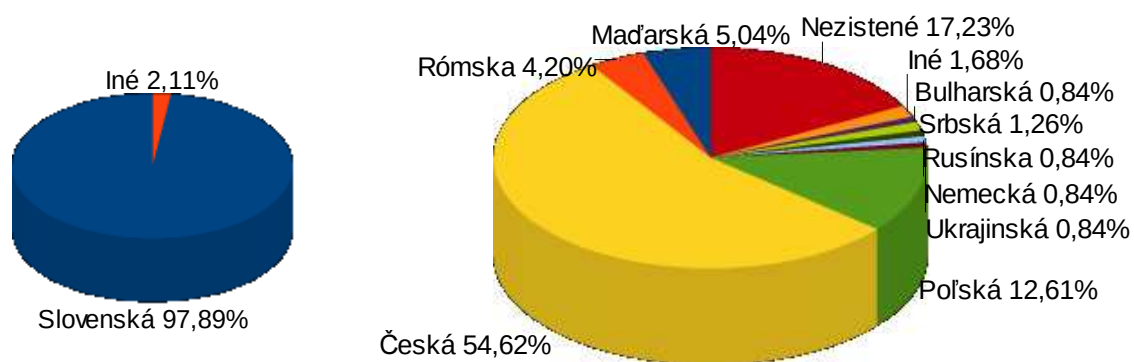

GRAF č. 2: Graf využitia nepoľnohospodárskej pôdy na území MT; zdroj: autor podľa MAS MT

2. Príloha 4.3 - Obyvateľstvo

GRAF č. 3: Národnostné zloženie obyvateľstva mikroregiónu Teplička; zdroj: autor podľa MAS MT

3. Príloha 4.4 – História obcí

4.4.1 Dolná Poruba

Obec Dolná Poruba bola založená na klčovisku v 14. storočí, presnejšie v roku 1355. Avšak kostol, ktorý bol základom obce, bol vystavaný už v roku 1321. V tomto čase niesla obec názov Poruba. V roku 1397 bola premenovaná na Kis Poroba. V ďalšom storočí sa vystriedali dva názvy a to Also Paruba a Kys Porwbka. Obec bola do 18. storočia majetkom rodu Illesházyovcov a bola súčasťou ich Košeckého panstva. Neskôr si ju rozdelil Ján Illesházy s grófkou Motešickou, kedy dostala jej súčasný názov Dolná Poruba.

Obyvatelia obce boli poväčšinou chudobní poddaní, drevorubači či roľníci, ktorí pracovali na panských dvoroch. Po výstavbe priemyselných závodov viacerí za prácou dochádzali do Trenčianskej Teplej, kde pracovali v cukrovare, alebo do Vavroviac či na Moravu.

V súčasnosti Dolnú Porubu rozdeľujeme na niekoľko častí: Dolné Kúty, Dolinky, Dolný mlyn, Hlboká, Horné Kúty, Lokajov salaš, Milošová, Ondrejičky, Pod Brehy, Rakovec, Rúbanky, Stavná, U Baláža, U Bežáka, U Suchých, Vrchný mlyn.

4.4.2 Omšenie

Osídlenie v okolí rieky Tepličky prebiehalo už v dobe bronzovej i v dobe železnej, ako to datujú pohrebiská. Keďže Omšenie, ako aj iné obce boli úzko späté s dianím, v neďalekom Trenčíne, je isté, že rímske vojská, ktoré zanechali nápis na trenčianskej hradnej skale prechádzali i Omšením.

Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1322, kedy obec niesla názov Missen, bolo však tiež označované aj ako Nagysziklás. Súčasný názov obce prešiel cez mnohé podoby. Od Missen (1332), Missyn (1348), Mysun (1349), Mysen (1365), Mssen (1598), Missen (1773), Mischin (1786), Massenné (1808) až do najbližšej podoby dnešnému názvu Omšené (1920).

Omšenie patrilo do 14. storočia rodine Ľudovíta Veľkého, ktorý pôdu daroval rodine Baračkai. V 16. storočí, presnejšie v roku 1532 malo Omšenie dvanásť poddanských usadlostí. V 19. storočí zanikol dedičný nájom a obec sa dostala do rúk Štefana Illesházyho. Dedina sa odkiaľživa venovala chovu ovci.

K významným rodákum Omšenia patrí Daniel Krman ml. (28.8.1663 Omšenie –

23.9.1740 Bratislava). Narodil sa manželom, ktorí utekali pred Tureckou hrozbou a usadili sa v Omšení. Bol jedným z najplodnejších a najpozoruhodnejších slovenských barokových literátov. Obec mu vystavala pomník, ktorý je upevnený pri vchode do základnej školy v Omšení.

4.4.3 Trenčianska Teplá

Počiatky osídlenia obce boli už v staršej dobe kamennej – paleolite. Obec sa začala formovať pod hradbami Trenčianskeho hradu. Oficiálne vznikla obec v roku 1355, kedy Karol Róbert rozdeľoval majetky po zosnulom Matúšovi Čákovi Trenčianskom, avšak obec fungovala už zopár desaťročí pred tým. Už v týchto časoch mala Trenčianska Teplá výhodnú polohu, pretože ňou prechádzala kráľovská cesta od Trenčína po Žilinu. Trenčianska Teplá – v minulosti iba Teplá – dostala svoj názov od rieky Tepličky.

Trenčianska Teplá už od svojho vzniku patrila Trenčianskemu hradnému panstvu. V čase prvej písomnej zmienky (1355) vládol Ľudovít Veľký, inak známy aj ako Ľudovít I., po ktorého smrti nastal boj o trón. Tento neľahký boj vyhrala dcéra Ľudovíta Veľkého – Mária, vtedy len 14-ročná, ktorá sa vydala za Žigmunda Luxemburského, za ktorého nastalo obdobie husitských vojen. V tomto období zveril Žigmund panstvu svojej druhej žene, Barbore Celjskej, ktorá zariadila prestavbu hradného komplexu. O pár desaťročí neskôr sa hrad dostal do rúk jej zaťovi, Albrechtovi Habsburskému. V tomto čase, roku 1439 sa Trenčianska Teplá spomína ako poddanská obec hradu Trenčín.

V 16. storočí žili v obci sedliaci a želiari, ktorí museli pánom odovzdávať určité čiastky z ich majetkov. V tomto duchu obec smerovala až do 19. storočia, kedy sa začali používať Marcové zákony. Najvýznamnejšia bola segregácia – udeľovanie či vyčlenenie lesnej pôdy. Ku koncu 19. storočia získala Trenčianska Teplá nový význam – začala sa výstavba železničných tratí a cukrovaru, ktorý začal svoju výrobu v roku 1901. Ďalšie pracovné príležitosti poskytovala čipkáreň, známa tiež ako Sokolovňa, elektráreň a štátna ľudová škola.

Z uvedenej výstavby je zrejmé, že pred obdobím I. svetovej vojny zažívala Trenčianska Teplá svoj rozmach. V roku 1910 mala obec 2294 obyvateľov, i s dovtedy samostatnou obcou Príles. V období I. svetovej vojny, bola narušená výroba v cukrovare kedy kvalifikovanú mužskú silu nahradili rumunský a ruský zajatci. Taktiež bola zrušená výroba v čipkární, ktorá už nebola nikdy obnovená. V I. svetovej vojne padlo 75 obyvateľov Trenčianskej Teplej, ktorým bol v roku 1928 vystavaný pomník.

K významným obyvateľom obce patria Karol Dembovský (1.10.1885 Haniska, okr. Košice – 17.1.1962 Trenčín) verejný činiteľ Slovenského štátu, angažoval sa v Hlinkovej Slovenskej Ľudovej Strane, vládny komisár v Trenčianskej Teplej; Tatiana Korcová (7.3.1937 Trenčianska Teplá – 12.11.1997 Bratislava) významná slovenská fyzička, venovala sa výskumu kozmického žiarenia, na danú tému vypracovala prácu, ktorú obhájila i na Karlovej Univerzite v Prahe; Juraj Láni (1646 Trenčianska Teplá – 21.7.1701 Nemecko) náboženský spisovateľ, učiteľ, autor viac ako dvadsiatich prác; Štefan Straka (17.7.1898 Trenčianska Teplá – 25.1.1932 Bratislava, pochovaný v Trenčianskej Teplej) maliar, portrétista – maľoval podobizne T.G. Masaryka, M.R. Štefánika, A. Hlinku, L. Štúra a i.

V súčasnosti k obci Trenčianska Teplá patrí časť Príles a Dobrá.

4.4.4 Trenčianske Teplice

Za prvých osídľovateľov Trenčianskych Teplíc sa pokladajú Kelti, ktorí v kraji pozdvihli metalurgiu železa a kováčstvo. Neskôr sa na tomto území usadili aj Rimania. Spustil sa boj o miesto pri termálnych prameňoch. Tento boj s prevahou vyhrali Rimania, keďže na Keltov zo severu útočili i Germáni, ktorí sa tu napokon usadili približne na štyri storočia. Tieto storočia boli sprevádzané neustálymi bojmi medzi Germánmi a Rimanmi, skončili roku 375 kedy Rimania odišli zo Slovenska. Postupne začali prichádzať Slovania, ktorí sa usadili na dnešnom území medzi Trenčianskymi Teplicami a Trenčianskou Teplou, zvanom tiež Podhradištie.

Ľudia postupne objavovali liečivú silu termálnych prameňov a do okolia Trenčianskych Teplíc prichádzalo stále viac a viac ľudí. Prvá písomná zmienka, ktorá nazýva Trenčianske Teplice kúpeľmi, pochádza z 15. storočia, kedy boli kúpele pod správou Trenčianskeho hradu. Panstvo bolo roku 1475 darované rodine Zápoľskovcov Matejom Korvínom, ktorá ho však stratila v boji. V tomto čase predstavovali kúpele len akési jazierka primitívne obložené drevami. Tieto jazierka boli od seba vzdialené asi desať krokov. Prvé patrilo urodzenému panstvu a to druhé chudobnému ľudu. Okolo jazierok sa nachádzalo len desať domov a mlyn.

Po porážke Jána Zápoľského získal panstvo Ferdinand Habsburský, neskôr Michal Thurzo, palatín Forgách a Rudolf II., ktorý ho daroval Štefanovi Illesházymu. Kúpele prechádzali cez rod Illesházyovcov až do roku 1835. Kúpele za ich éry nezaznamenali takmer žiadny rozvoj a to z toho dôvodu, že ich zamestnávali problémy, ktoré prinášali politické a náboženské boje. Kúpele však rozdelili na štyri jazierka, oproti ktorým stál

drevený hostinec. Roku 1675 dali vystavať kostolík. Skutočný rozkvet zaznamenalo mesto Trenčianske Teplice až v roku 1723 za Jozefa Illesházyho. Pri kúpeľoch vybudoval výstavný kaštieľ a vybudoval murované ubytovacie domy a hotely. Kúpele rozšíril na päť kúpeľov. Týmto založil v Trenčianskych Tepliciach spoločenský život, preto sa aj pokladá za zakladateľa Trenčianskych Teplíc. V roku smrti Jozefa Illesházyho sa spomína už sedem kúpeľov, ktoré mali osobitné obliekarne pre mužov a ženy. Bola tiež spísaná listina s pravidlami, za ktorých nedodržanie sa ukladali sankcie. Od týchto čias sa Trenčianske Teplice akoby rozvíjali sami. Domáci sa prispôbovali cudzincom čistým a útulným ubytovaním. Z nedostatku financií bol Štefan Illesházy nútený darovať kúpele viedenskému barónovi Jurajovi Sinovi.

Sina bol obchodník, ktorý postavil prevádzku kúpeľov na podnikový základ. Do kúpeľov investoval, dal vystavať nové kaštiele a budovy, čím prilákal magnátov a buržoáziu. Zriadil nové druhy kúpeľov, napríklad bahenný alebo sprchový. Zaviedol označovanie kúpeľov písmenom P (pisciny – zrkadliská). Mnohé hotely dal zrekonštruovať alebo vybudovať nanovo. Podľa Tomáša Kratochvíla mali kúpele v roku 1837 k dispozícii na ubytovanie 553 izieb. Po jeho smrti pokračoval s rozvojom jeho syn Šimon, za ktorého sa takisto veľa budovalo. Boli vybudované divadlá a ubytovací dom Tri srdcia. Mnohé kúpele sú do dnešných čias pomenované práve po tejto rodine.

Medzi najvýznamnejších rodákov patrí Andrej Bagar (29.10.1900 Trenčianske Teplice – 31.7.1966 Bratislava). Slovenský herec a divadelný režisér, nositeľ viacerých ocenení (Štefánikova cena za dramatické umenie, Československý vojnový kríž a i.).